

Wiesław GERLICZ (1872-1933). Inż. technolog, wybitny działacz gosp. w okręgu łódzkim, a po I wojnie św.-ogólnopolski, jeden z pionierów elektryfikacji Polski, współzałożyciel polskiego koncernu elektro-technicznego „Siła i światło” (5 XII 1918), poseł na Sejm II RP (1922-27). Ur. 14 VII 1872 r. w Abramowie, pow. Zamość, jako syn Teofila (właściciela majątku Abramów) i Karoliny z d. Beldowskiej. Maturę uzyskał w III Gimnazjum Klasycznym w W-wie (1892). Ukończył Inst. Technologiczny w Petersburgu (1897). Po studiach pracował 1 rok w fabryce maszyn i cz. do masz. włókienniczych i rolniczych „Józef John” w Łodzi. W 1898 r. został inż. budowy tramwajów el-ych w Łodzi oraz gł. inż. budowy, a nast. – dyr. eksploatacji el-ych kolei dojazd. z Łodzi do Żgierza i Pabianic oraz rozbudowy sieci Tow. Łódzkich Kolei Dojazdowych (do 1914). W czasie I wojny św. był wiceprezesem RGO (Rady

Głównej Opiekuńczej) na okr. łódzki, a w czasie wojny polsko-sowieckiej (1920) wspierał tworzenie wojsk ochotniczych. Był jednym z 3 założycieli Sp. Akc. „Siła i Światło” (5 XII 1918), do 1930 r. był wiceprezesem i prezesem, a potem – czł. Rady Nadz. Współdziałał w powołaniu dwóch spółek komunikacyjnych: - Elektrycznych Kolei Dojazdowych w W-wie oraz -Tramw. Elektrycznych w Zagł. Dąbrowskiem i był ich prezesem. Był założycielem Sp. Akc Polska Żarówka „Osram” w Pabjanicach. Zm. 9 XII 1933 r. w Łodzi śmiercią samobójczą, spoczywa w grobie rodzinnym na Powązkach.

Mjr Jan Józef GRALIŃSKI (1895-1942). Specjalista łączności radiowej i Radio-Wywiadu. Człowiek kryptolog lat międzywojennych, ekspert dekryptażu i oficer Oddz. II Szt. Głównego. Był oficerem armii carskiej, w WP od 1918 r. w służbie liniowej. Uczestnik I w. św. i bohater II w. św. Kierownik referatu BS-3 (łamał szyfry sowieckie), kryptolog i analityk również polskich szyfrów. Ur. we Wrzeszczewicach, pow. Łask (18 II 1895) syn Franciszka i Marii z d. Wicherkiewicz. Ukończył polskie przyw. Gimnazjum Klasyczne w Łodzi, uzyskał wyniki przeciętne (śr. ok. 3,5) nie zapowiadające rozwoju jego talentu w analizie szyfrów. Wstąpił do 2. Kijowskiej Szkoły Wojskowej i po jej ukończeniu (1 II 1916) otrzymał stopień chor. W armii rosyjskiej awansuje na ppor. i kończy służbę 20 XII 1917 r., jako d-ca komp., odznaczony Orderem Stanisława III kl. z mieczami i kokardą. Do WP przyjęty 1 XI 1918 r. Brał udział w wojnie polsko-sowieckiej w VI Armii i 53 pp. jako d-ca komp., odznaczony Krzyżem Walecznych. Awans. na por. (1 XII 1920) i kpt. (1 V 1925). Od 1926 w Oddz. V i nast. w Dwójce. Rozwiązał wiele sowieckich depech. Referent a od 1937 r. kierownik Referatu BS-3 – szyfry sowieckie. Współtwórca szyfrów WP i dyplomacji. Po zajęciu Polski przez Niemcy i Sowiety we wrześniu 1939, z innymi pracownikami Biura Szyfrów ewakuowany do Francji. Tam, w ośrodkach kryptograficznych „P.C. Bruno” i „P.C. Cadix” nadal łamał szyfry sowieckie. Zatonął w katastrofie morskiej na morzu Śródziemnym (9 I 1942). Był kryptologiem na miarę Mariana Rejewskiego.

Konstanty WOLKOWIŃSKI (1915-1987). Inż. elektryk, specjalista w dziedzinie sieci i urządzeń elektroenergetycznych, prof. zw. dr hab., wykładowca Politechniki Wrocławskiej (PWr), więzień NKWD, wcielony do LWP. Ur. we wsi Szumbar na Wołyniu (1915). Maturę zdał w Gimn. im. Tadeusza Czackiego w Lic. Krzemienieckim (1935). Studiował na Oddz. Elektrotech. Wydz. Mech. Polit. Lwowskiej (PLw). Studia ukończył w 1941 r. na Wydz. Elektrotechn. uczelni przemianowanej w 1939 r. na Lwowski Politechniczny Instytut (LPI). Z dyplomem inż. pracował jako traktorzysta, a nast. – kier. elektrowni miejskiej w Krzemieńcu (od 1942). Po ponownym zajęciu Krzemieńca przez Sowiety (1944) uruchamiał tę elektrownię, uszkodz. przez Niemców. Aresztowany przez NKWD pod zarzutem przynależności do AK, po 7 miesiącach aresztów śledczych i więzień, skierowany do LWP – służył do VIII 1946 w stopniach od szeregowca do por., dostał 2 medale: „Za pobiętu nad Germanioj w Wielikoj Oticieczstwiennoj Wojnie 1942-1945” i za „Udział w Walkach o Berlin”. Na Wydz. El-ym PWr pracował przez 40 lat (I X 1945 - 30 IX 1985), na stan. od st.as., do doc. (1965-68) i prof. zw. (1973-85). 14 lat był kier. Kat. Urz. El-ych (1954-68), 18 lat - kier. Zakł. Urz. El-energ. (1968-85), 5 lat – prodziekanem i 15 lat dziekanem Wydz. El-ego PWr (1966-81). Autor 125 publikacji i kilka książek, promotor 14 doktoratów. Otrzymał 24 odznaczenia i medale państwowe, regionalne i zagraniczne. Zmarł 1 czerwca 1987 we Wrocławiu.

Zobacz <http://apw.ec.pw.edu.pl>

ajm

Sekcja Automatyki
i Pomiarów OW SEP

ZAPROSZENIE

na uroczyste

XXII SEMINARIUM WEP

poświęcone pamięci

Wybitnych Elektryków Polskich

Wiesława Gerlicza (1872-1933)

Jana Józefa Gralińskiego (1895-1942)

Konstantego Wolkowińskiego (1915-1987)

17 kwietnia 2019 r. godz. 16:00 – 19:45

w sali konferencyjnej

Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej,

gmach Starej Kotłowni (sale 4 i 5)

przy Placu Politechniki 1 w Warszawie

XXII SEMINARIUM SAiP OW SEP
z serii **WEP**
(**Wybitni/Wielcy Elektrycy Polscy**)

Poświęcone
Wybitnym Elektrykom Polskim

Wiesławowi Gerliczowi (1872-1933)
Janowi Józefowi Gralińskiemu (1895-1942)
Konstantemu Wołkowińskiemu (1915-1987)

GOŚCIE HONOROWI

Prezes SEP — Piotr Szymczak,
Przewodniczący Polskiej Sekcji IEEE — Mariusz Malinowski
Dziekan Wydziału Elektrycznego PW — Lech Grzesiak
Prezes OW SEP — Ryszard Marcińczak
Maciej Kwiatkowski — syn prof. M. J. Kwiatkowskiego (1920-1994)

KOMITET ORGANIZACYJNY

Andrzej Marusak — *przewodniczący*
Robert Borysik
Paweł Krajewski
Piotr Marusak

SEKCJA AUTOMATYKI I POMIARÓW Oddziału Warszawskiego
Stowarzyszenia Elektryków Polskich
ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa, lok. 140
tel. 22-827-38-46, <http://apw.ee.pw.edu.pl>
e-mail: biuro@sep.warszawa.pl

100-lecie
Stowarzyszenia Elektryków Polskich

PROGRAM

OTWARCIE SEMINARIUM — godz. 16:00, sala 4

REFERATY OKOLICZNOŚCIOWE — godz. 16:05 do 17::00

„Wiesław Gerlicz (1872–1933)”
— *Andrzej Marusak*, dr inż., *Przewodniczący SAiP OW SEP* (15')

„Jan Józef Graliński (1895–1942)” — *Zdzisław J. Kapera*, dr
Uniwersytet Jagielloński; — *Krzysztof Leszczyński*, mgr inż., *SEP* (15')

„Konstanty Wołkowiński (1915–1987)”
— *Andrzej Marusak*, dr inż., *Przewodniczący SAiP OW SEP* (15')

Dyskusja (10')

REFERATY TECHN. / HIST. — od godz. 17:00 do 18:35

**Film: „Historia Polskiego Radia – Wywiad z prof.
Maciejem J. Kwiatkowskim (1920-1994)”** (25' z dyskusją)

**„Bioelektromagnetyzm w medycynie — historia i współ-
czesne aplikacje”** — *Andrzej Krawczyk*, prof., *Wyższa Szkoła Eko-
nomii i Innowacji w Lublinie, Przewodn. Polskiego Towarzystwa
Zastosowań Elektromagnetyzmu* (1h10' z dyskusją)

ZAKOŃCZENIE SEMINARIUM — godz. 18:35

POCZĘSTUNEK — od godz. 18:35 do 19:45, sala 5